

Konferenca o zelenem naročanju: prednost najboljšim dolgoročnim rešitvam pred najnižjo ceno

2.6.2026 - | gov.si

Ministrstvo za okolje, podnebje in energijo je v sodelovanju z Ministrstvom za javno upravo na Drugi konferenci zelenega javnega naročanja združilo predstavnike javnih naročnikov, gospodarstva, strokovne javnosti in akademske sfere.

Konferenca je ponovno potrdila, da je zeleno javno naročanje eno ključnih orodij za doseganje podnebnih in razvojnih ciljev Slovenije, saj združuje okoljske učinke, dolgoročne finančne prihranke in razvoj trga trajnostnih rešitev.

»Na Ministrstvu za okolje, podnebje in energijo se zavedamo, da zelenega javnega naročanja ni mogoče uspešno razvijati zgolj z uredbami in navodili. Za njegov napredek so ključni znanje, strokovna podpora, izmenjava izkušenj ter dobri primeri iz prakse. Enako pomemben je tudi odprt in realen pogled na izzive, s katerimi se srečujemo, ter pripravljenost, da prepoznamo, kaj deluje dobro in kje so še možnosti za izboljšave,« je uvodoma izpostavil dr. **Martin Batič**, vodja Oddelka za biotehnologijo na Ministrstvu za okolje, podnebje in energijo.

»Z javnim denarjem izboljšujemo storitve za prebivalce in usmerjamo trg. Zeleno javno naročanje niso samo storitve, ki jih v različnih obdobjih potrebujemo državljani in želimo, da so te storitve kakovostne ter da izboljšujejo naše življenje in bivanje v vrtcih, šolah, bolnišnicah in drugih javnih ustanovah,« je poudarila **Tatjana Orhini Valjavec**. »Vzeti moramo v obzir, da ne naročamo samo predmetov, temveč okolje, v katerem delujemo. Za učence v šolah ne naročamo samo hrane po najnižji ceni, temveč naročamo zdrav otrok, s katerim bo otrok sit in bo lahko delal v šoli. Naročamo obrok, ki bo bolniku pomagal bolje preživeti čas v bolnišnici. Ko naročamo pohištvo v vrtu, to niso samo stoli, ampak so tudi materiali, premazi, ki vplivajo na kakovost zraka v prostoru – vse to je zeleno javno naročanje.«

Osrednji poudarek konference je bila predstavitev [druge analize učinkov zelenega javnega naročanja v Sloveniji za obdobje 2021-2024](#), ki kaže pomembne okoljske in ekonomske učinke. Analiza izpostavlja, da so zelena javna naročila v tem obdobju prispevala k več kot **2,5 milijona MWh** prihranjene energije, več kot **866 tisoč ton** zmanjšanih emisij CO₂ in več kot **500 milijonov evrov** ekonomskih prihrankov v življenjski dobi javnih naročil.

Ekonomsko najugodnejša ponudba ni samo cena

Konferenca je bila namenjena tudi razpravi o prihodnosti sistema zelenega javnega naročanja, izzivih v praksi in možnostih njegovega nadaljnjega razvoja. Udeleženci so izpostavili pomen sodelovanja med naročniki in ponudniki ter vlogo znanja, komunikacije in praktičnih orodij pri učinkovitem uvajanju zelenih meril. Eden glavnih izzivov ostaja prevladujoče merilo najnižje cene, ki pogosto ne odraža celotnih stroškov skozi življenjski cikel izdelkov in storitev.

»Približno 90 odstotkov javnih naročil je še vedno oddanih na podlagi najnižje cene, saj je to najpreprostejši pristop. Če v zasebnem življenju kupujemo avtomobil, ni pomembna le nabavna cena, temveč tudi stroški vzdrževanja, poraba goriva in energentov ter vrednost, ki jo vozilo ohrani skozi

čas. Zato bi morali tudi pri javnih naročilih upoštevati celoten življenjski cikel izdelka – od nakupa do uporabe ter njegovih vplivov na stroške in okolje,« je pojasnil **Matej Cerovšek**.

Kot so poudarili udeleženci razprav konference, je eden izmed izzivov tudi pomanjkanje usposobljenih ponudnikov, ki bi znali pripraviti ustrezne podatke in dokazila za takšno vrednotenje. **Urška Skok Klima** z Ministrstva za javno upravo je ob tem opozorila na širši sistemski vidik: »Skoraj polovica javnih naročil je takšnih, kjer naročnik prejme le eno ponudbo. Premalo se pogovarjamo o kulturi javnega naročanja. Ključno je, da že v zgodnji fazi opravimo analizo trga in vzpostavimo dialog s trgom.«

Sogovorniki so se dotaknili tudi prihodnjih usmeritev sistema zelenega javnega naročanja. Med njimi izpostavljajo izmenjavo dobrih praks, okrepljeno medresorsko povezovanje vsebin ter več skupnega načrtovanja in izvajanja aktivnosti, kar bi omogočilo bolj usklajeno podporo uporabnikom in večjo učinkovitost sistema.

»Na področju zelenega javnega naročanja smo vzpostavili uspešen sistem. Verjamem, da lahko ta okvir predstavlja dobro izhodišče in spodbudno okolje za razvoj novih praks v prihodnje. Naš cilj je zagotavljati čim bolj celovito in učinkovito podporo. To pomeni, da bomo v prihodnje še bolj sistematično izmenjevali dobre prakse, povezovali vsebine med resorji ter skupaj pripravljali in izvajali dogodke,« je dodala **Janja Ribič** z Ministrstva za gospodarstvo, turizem in šport.

EU uvaja digitalni baterijski potni list in nove okoljske zahteve za javna naročila

Evropska unija postopoma uvaja nove obveznosti, ki bodo zeleno javno naročanje še tesneje povezale z okoljskimi zahtevami za proizvode. **Evropska uredba o baterijah** že zdaj zahteva, da javni naročniki pri nakupu baterij ali izdelkov, ki vsebujejo baterije, upoštevajo njihove vplive na okolje skozi celoten življenjski cikel. V prihodnje bodo uporabljena tudi natančnejša merila, ki jih bo določila Evropska komisija, med drugim glede ogljičnega odtisa, deleža recikliranih materialov, trajnosti in zmogljivosti baterij.

To pomeni, da bodo pri javnih naročilih vse pomembnejši življenjska doba baterije, možnost njenega popravila, zamenjave ali recikliranja in njen vpliv na okolje. Pomembna novost bo tudi digitalni baterijski potni list, ki bo zagotavljal večjo preglednost podatkov o izvoru, sestavi in trajnostnih lastnostih baterij. Od 18. februarja 2027 bodo morale digitalni baterijski potni list imeti baterije za lahka prevozna sredstva, industrijske baterije z zmogljivostjo nad 2 kWh ter baterije za električna vozila.

Nova evropska uredba o okoljsko primerni zasnovi trajnostnih proizvodov (angleško Ecodesign for Sustainable Products Regulation – ESPR) postopoma uvaja obvezne okoljske zahteve za različne skupine izdelkov. Cilj je spodbujati uporabo trajnostnih izdelkov z daljšo življenjsko dobo, večjim deležem recikliranih materialov in večjo možnostjo popravila. Naročniki bodo morali pri določenih skupinah izdelkov upoštevati okoljska merila, ki jih bo določila Evropska komisija. Pravila ne bodo omejena le na nakup blaga, temveč tudi na gradbene projekte in storitve, kjer se ti izdelki uporabljajo. Prve skupine proizvodov, za katere se pripravljajo podrobnejše zahteve, so tekstil in oblačila, pohištvo, pnevmatike, vzmetnice ter železo, jeklo in aluminij.

<https://www.gov.si/novice/2026-06-02-konferenca-o-zelenem-narocanju-prednost-najboljsim-dolgorocnim-resitvam-pred-najnizjo-ceno>